

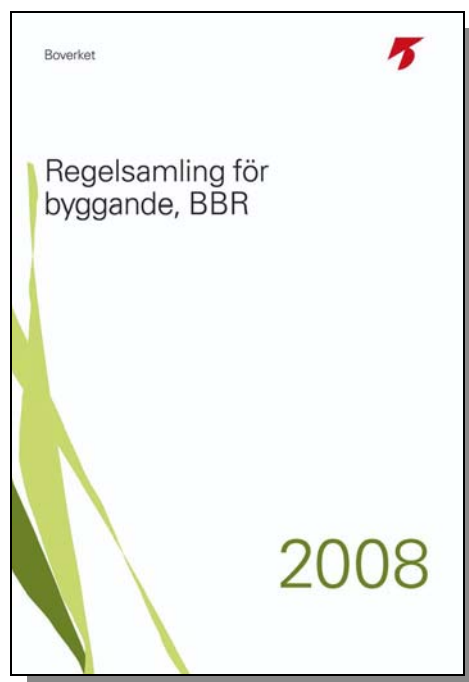
BBR 8

Småföretagaranalys

Revidering av avsnitt 8 i

Boverkets Byggregler (BFS 1993:57 med
ändringar t.o.m. BFS 2008:6)

Diarienummer: 1120-3668/2005

Boverket mars 2008

Innehåll

Småföretagaranalys	4
Utgångspunkter	4
SimplEx-analys.....	5
1. Vilket är problemet och vad händer om någon reglering inte sker?.....	5
2. Finns det några alternativa lösningar?.....	6
3. Vilka administrativa, praktiska eller andra åtgärder måste småföretagen vidta till följd av regleringen?	6
4. Vilken tidsåtgång kan reglerna föra med sig för småföretagen?	7
5. Vilka lönekostnader, andra kostnader eller resursbelastningar i övrigt för småföretagen kan reglerna leda till?	8
6. Kan reglerna komma att snedvrída konkurrensförhållandena till nackdel för småföretagen eller i övrigt försämra deras konkurrensförutsättningar?	8
7. Kommer reglerna att i andra avseenden påverka småföretagen?	8
8. Går det att kontrollera efterlevnaden av reglerna och hur kommer reglernas effekter för småföretag att uppmärksammas och granskas?.....	8
9. Bör reglerna gälla endast viss begränsad tid för att hindra eventuella negativa effekter för småföretagen?	8
10. Bör särskilda hänsyn tas till småföretagens villkor när det gäller tiden för reglernas ikraftträdande?	8
11. Finns behov av speciella informationsinsatser?	8
12. Hur har samråd som behövs skett med näringslivet och med myndigheter som särskilt berörs, och vilka synpunkter av betydelse har kommit fram?.....	9

Småföretagaranalys

Utgångspunkter

Denna analys utreder vilka effekter revideringen av avsnitt 8 i Boverkets byggregler (BFS 1993:57) kan få för små företag. Regleringen är en bearbetning av befintliga regler och nya regler har inte tillkommit. Den största förändringen består i att de befintliga reglerna utvecklas med fler och mer omfattande allmänna råd. Dessa ska göra det lättare att verifiera kraven i lagstiftningen. I de allmänna råden ges dessutom konkreta förslag hur reglernas krav kan uppfyllas samt hänvisar till lämpliga provningsmetoder och referensstandarder. Strukturen i avsnittet har förändrats och språket bearbetats för att det ska bli tydligare och lättare att läsa. Reglerna samordnas också bättre med angränsande regelverk, till exempel till arbetsmiljöverkets regler och till regelverken inom EU.

Som småföretag räknas företag med färre än 50 anställda. De företag som berörs av Boverkets byggregler finns i första hand bland aktörerna i bygg- och fastighetsbranschen. De arbetar som projektörer, tillverkare, entreprenörer och förvaltare. Ett stort antal småföretagare finns bland dessa aktörer. Även andra branscher berörs i varierande omfattning.

Den föreslagna revideringen av Boverkets Byggregler, BBR, kommer att medföra en förenkling för berörda aktörer så att deras kostnader på sikt kan minska. *Initialt* kan dock vissa kostnader komma att öka något eftersom förändringarna i föreskrifterna medför ett *inlärningsmoment* för de olika aktörerna.

Några av revideringsåtgärderna medför också en justering av kravnivån i föreskriften.

Förändringar som kan leda till ökade kostnader är:

- Förbättrat skydd mot fallskador. Utökade krav på ledstänger – både inomhus och utomhus.
- Stödhandtag i duschplats i badrum.
- Bredare trapplan i trappor i flerbostadshus
- Spärranordningar och säkerhetsbeslag för fönster med låg bröstning
- Krav på snörasskydd vid entréer

- Klämskydd i dörrar i skolor och i entrédörrar till bostäder
- Glas i byggnad. Högre krav på glas i bostäder.
- Skydd mot brännskador. Lägre tillåten temperatur på spisar.

Konsekvenserna för dessa åtgärder beskrivs utförligt i Konsekvensutredning BBR 3 och 8, 2006-11-07.

SimpLex-analys

Småföretagaranalysen enligt Simplexförordningen (Förordning 1998:1820 om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor) följer checklistan med 12 frågor ur ”Reglers effekter för små företag” från Näringsdepartementet.

1. Vilket är problemet och vad händer om någon reglering inte sker?

Revideringsarbetet har sin utgångspunkt i Startprojektets ”Principer för BBR-revideringar”. Förutom dessa riktlinjer har arbetsgruppen för avsnitt 8 genomfört utredningar och mätningar specifikt för detta avsnitt.

Underlag för problembilden har till stor del inhämtats från till Boverket inkomna frågor och samtal, rapporter och tidningsartiklar.

Övergripande har statistiksammanställningar från Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting samt Räddningsverket använts för kvantifiering av antal olycksfall och av storleken på kostnader för dessa.

På Boverkets uppdrag har Räddningsverket tagit fram rapporten ”Olyckor i bostäder” innehållande statistik som beskriver olycksbilden i boendet.

För glasavsnittet och taksäkerhetsavsnittet har synpunkter på revideringarna inhämtats med hjälp av undersökningar genomförda av marknadsföringsföretaget Markör och av ACC glastrådgivare.

Boverket har också använt sig av tidigare utförda studier som gjorts på Konsumentverkets uppdrag. Till exempel gäller det ”Skador i kontakt med dörrar” och ”Marknadskontroll av lekplatser.”

Som stöd för revideringen har arbetsgruppen identifierat brister och problem i avsnittet. Dessa har formulerats i följande *Problembilder*.

Det finns oklarheter i föreskrifterna: i vissa fall hör detta ihop med Boverkets bemyndigande, ibland saknas verifierbarhet och det finns begrepp som inte är definierade. Dessa oklarheter leder till problem vid tillämpningen för byggherrar, projektörer, kvalitetsansvariga och sakkunniga, vilket i sin tur leder i sin tur till många frågor för, kommuner, länsstyrelser, Boverket m.fl.

BBR handlar i huvudsak om byggnader (bemyndigandena finns i BVF¹), vilket gör att föreskrifterna om tomter är svåra att hitta för markprojektörer m.fl. (bemyndigandena finns i PBF²). Det är dessutom oklart hur mycket som ska regleras i BBR när det gäller tomter.

Problembild Fallolyckor

Den främsta skademekanismen inom hem- och fritid är fallskador. Olyckstypen är vanlig i unga åldrar och utgör så mycket som nära 90

¹ Förordning (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, mm

² Plan- och byggförordning (1987:383)

procent av skadefallen i åldersgruppen 80 år eller äldre. Räddningsverkets analyser visar att fallskadorna bland äldre kommer att öka dramatiskt inom de närmaste 25 åren.

Problembild Taksäkerhet

Avsnittet Taksäkerhet har inte genomgått den förändring från detaljföreskrifter till funktionskrav som övriga avsnitt i BBR.

Problembild Klämskador

Antalet klämskador är många behöver uppmärksammas mer.

Problembild Glas i byggnad

Reglerna i avsnitt 8:313 Glas i byggnad, är otydliga.

Problembild Brännskador

Gränsen för tillåten yttemperatur på metallytor går idag vid 90 grader. Det är en hög temperatur som kan orsaka brännskador.

Problembild Säkerhet på tomtmark

BBR innehåller idag föreskrifter om skydd mot drunkning och fasta lekredskap. Däremot saknas tydliga föreskrifter om falloolyckor.

Övrigt

Flera krav samverkar med tillgänglighetskraven i BBR 3 men kopplingen är inte alltid tydlig.

De nya föreskrifter som finns i HIN och ALM måste införlivas i BBR.

2. Finns det några alternativa lösningar?

Utgångspunkterna för revideringen är att förtydliga och öka verifierbarheten i de befintliga reglerna för att underlätta tillämpningen. Det ingår i Boverkets arbetsuppgifter att följa och revidera reglerna utefter ny kunskap, nya förutsättningar och ny tillämpning av regelverket. Att inte undersöka förutsättningarna för att förbättra reglerna vore att inte leva upp till instruktionerna. Att inte föreslå förändringar där det framkommit att det behövs skulle också vara att inte leva upp till vad som förväntas av Boverket som statlig myndighet med ansvar för byggandet. Att inte genomföra denna revidering är alltså ett sämre alternativ.

3. Vilka administrativa, praktiska eller andra åtgärder måste småföretagen vidta till följd av regleringen?

Arkitekter, projektörer och entreprenörer

Revideringen innebär huvudsakligen att möjligheten att verifiera kraven förbättras. För projektörer och entreprenörer innebär detta att tillämpningen underlättas och processen förenklas. Initialt uppstår ett behov av att uppdatera sin kunskap om reglerna och tillämpningen. Detta innebär ett inlärningsmoment under begränsad period. Se vidare under 4. För denna typ av företag är dock förnyelse av kunskap en ständigt pågående process. Administrativa och praktiska rutiner för fortbildning finns redan inom företagen.

Fastighetsförvaltare

Föreslagen revidering medför inte något ökat behov av drift- och underhållstjänster.

Fastighetsägare

Föreslagen revidering medför inte några ökade administrativa kostnader för fastighetsägare.

Tillverkare, säljare, montörer

För företag som tillverkar, säljer eller monterar glas, ledstänger o d kan en viss omsättningsökning förväntas.

4. Vilken tidsåtgång kan reglerna föra med sig för småföretagen?

Revidering av Boverkets byggregler innebär en inlärningskostnad för personer på företag, dvs den tid det krävs för att sätta sig in i de nya reglerna. För samtliga småföretag inom byggsektorn skattas den till mellan 188 000 och 3,7 miljoner timmar.

Beräkningen är utförd på följande sätt:

Uppgifter om antal företag är hämtat från Postens Adressregister (PAR). Det inkluderar relevanta undergrupper inom byggindustri (ESN45) samt (ESN74) med 0-49 anställda vilket ger 94 036 företag.

De undergrupper som är utvalda i ESN 45 är: Byggtreprenörer hus, byggtreprenörerna, väg- och markanläggningsentreprenör, asfalt, asfaltbeläggning, bygg- och anläggningsentreprenör - annan, platsättning, trädgårdsanläggare, elinstallationsfirma, låsmästare, byggnadssnickeri, golv- och väggbeläggningssfirma, måleri, målarmästare.

De undergrupper som är utvalda i ESN74 är: Arkitektkontor, landskapsarkitektkontor, teknisk konsultverksamhet, elektroteknik.

Oberoende av antal anställda i företaget så är det relativt få personer som är i direkt behov av information om förändringar i BBR. Information om förändringar i BBR återfinns på Boverkets hemsida på Internet. För flertalet företag kan det räcka med att informera sig via hemsidan. Om en person per företag informerar sig under 2 timmar leder det till följande sammanlagda tidsåtgång: $2 \cdot 94\,036 = 188\,072$ timmar.

Om en informationsdag krävs skattas det enligt följande: 1 person per småföretag deltar i ett utbildningsseminarium à 6 timmar. Den personen informerar i sin tur kollegor på sitt företag. Denna information beräknas kunna genomföras på kortare tid, i genomsnitt på 3 timmar. Antalet personer som ska informeras på företaget antas vara 2 personer, 5 personer eller 10. Genomsnittlig tid för ett småföretag blir således mellan 15 – 40 timmar, beroende på hur många som antas informeras på företaget, se Tabell 1 för beräkning.

Tabell 1. Skattning antal timmar.

1 person deltar på utbildningsseminarium	Antal personer som informeras på företaget * genomsnittlig tid informationen tar	Antal timmar + de tre timmar en person lägger ner på att informera + heldag	Sammanlagt antal timmar	Sammanlagt antal timmar för utvalda företag inom byggindustrin

	personen deltog i seminariet.		(94 036 st)
6			
	2*3=6	6+3+6=	15
	5*3=15	15+3+6=	24
	10*3=30	30+3+6=	40
			1 410 540
			2 256 864
			3 761 440

5. Vilka lönekostnader, andra kostnader eller resursbelastningar i övrigt för småföretagen kan reglerna leda till?

Se under fråga 4 och även under fråga 3.

Kostnad för ett utbildningsseminarium på en dag kan vara 4400 kr³ per person. Reskostnader kan tillkomma, varierande beroende på var i landet företaget finns. Till detta kommer också företagets uteblivna intäkter för den personens arbete under de timmar han/hon är på utbildning.

6. Kan reglerna komma att snedvrیدا konkurrensförhållandena till nackdel för småföretagen eller i övrigt försämra deras konkurrensförutsättningar?

Boverket bedömer att konkurrensförutsättningarna inte kommer att förändras jämfört med nuvarande förhållanden till följd av denna revidering av reglerna. Bedömningen gäller både för kort och lång sikt.

7. Kommer reglerna att i andra avseenden påverka småföretagen?

Vi har inte identifierat något under denna punkt.

8. Går det att kontrollera efterlevnaden av reglerna och hur kommer reglernas effekter för småföretag att uppmärksammas och granskas?

Systemet för kontroll och tillsyn gäller som tidigare. Förhållanden kommer inte att förändras jämfört med de nuvarande till följd av denna revidering.

9. Bör reglerna gälla endast viss begränsad tid för att hindra eventuella negativa effekter för småföretagen?

Eftersom detta handlar om en revidering av befintliga regler är tidsbegränsning inte aktuell i det här fallet.

10. Bör särskilda hänsyn tas till småföretagens villkor när det gäller tiden för reglernas ikraftträdande?

Övergångsregler kommer att gälla med samma villkor som vid andra revideringar/omarbetningar av Boverkets byggregler. Planerad längd på övergångstiden är ett år.

11. Finns behov av speciella informationsinsatser?

Som vid alla revideringar/omarbetningar av Boverkets byggregler kommer en informationsinsats att göras i samband med att reglerna börjar gälla.

³ Uppgift från Novo Utbildning AB:s webbplats.

12. Hur har samråd som behövs skett med näringslivet och med myndigheter som särskilt berörs, och vilka synpunkter av betydelse har kommit fram?

Samråd har skett genom referensgrupp och externa arbetsgrupper. Avstämningar har gjorts vid möten efterhand som arbetet fortskridit. Mötena har dokumenterats i minnesanteckningar.

Referensgruppen har varit gemensam för hela avsnitt 8 och består av representanter för Arbetsmiljöverket, Konsumentverket, Elsäkerhetsverket, byggnadsinspektörer, arkitekter och förvaltare. En extern konsult med erfarenhet från såväl föreskriftsarbete som projektering och förvaltning har ingått i den externa referensgruppen.

Boverket har också haft en intern kvalitetssäkringsgrupp för revideringsarbetet. I denna grupp ingår, förutom chefsjurist, divisionschef och enhetschefer, även de ansvariga för arbetet med avsnitt 3 Bostadsutformning, Tillgänglighet och Drift- och skötselutrymmen och avsnitt 5 Brand.

Under hela processen har arbetsgruppen haft nära kontakt med företrädare för olika branscher berörda av förändringarna i BBR 8. De externa arbets-/kontaktgrupperna har varit uppdelade efter sakområde:

- Glasbranschen genom Lars Karlsson, MTK, Växjö, Alf Rolandsson, Pilkington, Jan Omfors, Emmaboda, Tomas Grange, konsult, Per Sjöholt Glasbranschföreningen m.fl..
- Löpande kontakter har hållits med Taksäkerhetskommittén
- Möte, brevkontakter och telefonkontakter har hållits med företrädare för dörrbranschen genom Lars-Göran Johansson TMF, Olle Persson TMF, Anders Sommansson Elitfönster och Bengt Johannesson, Dooria.
- Löpande kontakter har hållits med Karolinska sjukhuset, Linköpings universitetssjukhus och Blekingesjukhuset.
- Myndigheter med regelverk som ligger nära, eller är direkt kopplade till Boverkets föreskrifter, framförallt Arbetsmiljöverket och Konsumentverket, har kontinuerligt fått information om revideringsarbetet.
- Utbyte av erfarenheter kring skadeförebyggande arbete har också gjorts i den så kallade SAMS-gruppen som träffas ett par gånger om året. Medlemmarna i SAMS-gruppen kommer från myndigheter och organisationer som arbetar med frågor kring hälsa och säkerhet.

Förslaget till reviderade föreskrifter skickades ut på remiss 2006-10-27, till myndigheter, handikapporganisationer, branschorganisationer, kommuner och länsstyrelser. Remisstiden var tre månader. Komplet sändlista finns på Boverkets webbplats: www.boverket.se. De synpunkter som framfördes i remissvaren finns sammanställda i ett dokument, som också finns på Boverkets webbplats.